

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos III. — Izdan in razposlan dné 5. januarja 1894.

(Obsega štev. 4.)

4.

Zakon z dné 20. decembra 1893. l.,

**o ustanovitvi družinskega fidejkomisa (povérbine)
grofov Dzieduszyckih.**

S pritrdilom obéh zbornic državnega zbora
ukazujem takó:

§. 1.

Podeljuje se dovolilo, da Vladimer Ksaver Tadej grof Dzieduszycki po meri določil temu zakonu v načrtu priložene fidejkomisne ustanovilne listine ustanovi družinski fidejkomis pod oznamenim „Družinski fidejkomis grofov Dzieduszyckih“.

§. 2.

Ta zakon stopi v moč z dném razglasitve.

Izvršitev njegova se naroča Mojemu pravosodnemu ministru.

Na Dunaju, dné 20. decembra 1893.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r. Schönborn s. r.

(Slovenisch.)

N a č r t

fidejkomisne ustanovilne listine.

Jaz Vladímer Ksaver Tadej grof Dzieduszycki, sin zakonskih Jožefa grofa Dzieduszyckega, stotnika v nekedanji poljski armadi, in pa Pavline grofinje Działyńske, hčere vojvode poznanskega; vnuk zakonskih Tadeja Dzieduszyckega, vélikega točaja krone poljske, generalnega poročnika kraljeve poljske kronske armade, skrivnega svetovalca Njenega Veličanstva cesarice Marije Terezije in viteza redú sv. Stanislava, in pa Salomeje Trembińske, dame redú sè zvezdastim križem; pravnuk zakonskih Ivana Dzieduszyckega, praporščaka (*vaillifer terrestris*) tremboveljskega, in pa Roze Lipske; prapravnuk zakonskih Stanislava Dzieduszyckega, praporščaka levovskega, in pa Ivane Ustrzycke; prapravnuk na drugi stopinji zakonskih Nikolaja Dzieduszyckega, praporščaka podoljskega, in pa Marijane Suchodolske; prapravnuk na tretji stopinji zakonskih Aleksandra Dzieduszyckega, kastelana lubaczowskega, in pa Ane Czuryło; c. in k. pravi skrivni svetovalec, ud gosposke zbornice, nekedanji deželni maršal kraljevine gališke in vladimerske z veliko vojvodino krakovsko, véliki križevnik redú železne krone, poveljnik francoske častne legije, francoski *officier de l'instruction publique*, častni meščan mesta Levova, potem mest Sokala in Kołomyje, želěč, vsaj neki del imovine, podedovane po mojih pred-

njkih, ohraniti neprikrajsan bodočim rodovom družine grofov Dzieduszyckich, ustanavljam s pričujočo ustanovilno listino družinski fidejkomis grofov Dzieduszyckich ter mu odmenjujem tu spodaj navedeno premično in nepremično imovino.

Potemtakem naj za ta fidejkomis imajo na vse čase vselej in popolnoma svojo moč tu spodaj določena ukazala.

Člen I.

Za ta fidejkomis določujem na podstavi in po meri spiska, posebe izdanega po meni in tukaj v Levovu datiranega dné 3. aprila 1891. leta:

- a) moja na Gališkem v sokalskem okraju ležeča in v okoliš levovskega c. k. deželnega sodišča spadajoča posestva namreč: Poturzyco z Wólko (zemljiške knjige vložek št. 448.), Byndiucho (zk. v. št. 450.), Pozdziejcz (zk. v. št. 641.), Zawisznio (zk. v. št. 442.), Skomorochy (zk. v. št. 88.), Ilkowiec (zk. v. št. 93.), Radwańce (zk. v. št. 233.), Boratyn (z. k. v. št. 339.), Moździarki (z. k. v. št. 340.) in Dobraczyn (z. k. v. št. 398.) s gospodarskimi potrebščinami (*fundus instructus*) vred;
- b) moja na Gališkem v okraju jaroslavovskem ležeča, k okolišu przemyslskega c. k. okrognega sodišča spadajoča posestva, namreč: Zarzecze dolne (zk. v. št. 37.), Zarzecze górne (zk. v. št. 38.), Łapajówka (zk. v. št. 36.), Częstkowice (zk. v. št. 42.), Czudowice (zk. v. št. 44.), Roźniatów (zk. v. št. 50.), Pełniatycze (zk. v. št. 51.), Wola Roźwinnicka ali Rozwiennicka (zk. v. št. 52.), Kiesielów (zk. v. št. 67.) in Żurawiczki małe (zk. v. št. 362.) z gospodarskimi potrebščinami in pa s pravico vréd, katera mi pristojí na podstavi pogodbe, sklenjene z Antonom Paprockim zastran nakupa in prodaje posestva Kiesielów dné 9. aprila 1876. leta in katera je zavarovana med bremení posestva Cieszacin mały ali Cieszacinek v zemljiškoknjižnem vložku št. 66., p. 8. in 15., oziroma z obveznostjo vréd, da lastnik Cieszacina małego ali Cieszacinka plača za prezworski brnardinski samostan med bremena Kisielowa zk. v. št. 67. p. 2. vtelešeno letno rento 1000 gl. poljskih;
- c) moja v katastrski občini Sokal ležeča, in v sokalskem zemljiškoknjižnem uradu v zemljiškoknjižnem vložku št. 454. katastrske občine sokalske vpisana, potem moja v katastrski občini Klusów ležeča, v sokalskem zemljiškoknjižnem uradu v zemljiškoknjižnem vložku št. 87. katastrske občine Klusów vpisana zemljišča, in pa meni pristojéčo polovico v katastrski občini sokalski ležečih tabularnih

teles, ki so v sokalskem zemljiškoknjižnem uradu vpisana v zemljiškoknjižnih vložkih št. 365., 566., 1010., 1011., 1220., 1221., 1849. in 1931.;

- d) moja v Levovu, v osrednjem mestu, v gledališki ulici pod pop. št. 39. (orientacijsko št. 18.) ležečo, v zemljiškoknjižnem vložku katastrske občine Levov (notranje mesto) št. 24. vpisano nepremičnost;
- e) moje, v ti nepremičnosti spravljene naravoslovske zbirke, katere naj imajo dosedaj navadno nazivalo „Naravoslovni muzej grofov Dzieduszyckich“, sè vsemi opravnimi predmeti, ki služijo v njih nastanitev in hrambo;
- f) naposled naj bodo tudi zakladi, katere je ustanoviti po spodaj stoječih določilih (član XI., XIII. in XIV.), v svoji vsakočasni višini sestavni del fidejkomisa.

Ta tukaj navedena premična in nepremična imovina bo v bodoče neprodajno posestvo, katero imeti in rabiti bo imela pravico samó tista oseba, ki je v to poklicana po pričujoči ustanovilni listini.

Člen II.

Jaz bom za svojo vsebo prvi posestnik fidejkomisa, s tistimi pravicami in dolžnostimi, ki pristojé in gredó vsakojasnemu posestniku fidejkomisa, pridržujoč si v pričujoči ustanovilni listini izrečno določene izjeme.

Po moji smrti naj se za nasledstvo v tem družinskem fidejkomisu uporabljajo načela prvorodenstva, po vrsti rodov in po starosti vej, kakor sem jih jaz v to poklical, in po pravilih, določenih tukaj le in pa v občem državljanskem zakoniku.

Člen III.

Glavarji rodov, katere pozivljam v nasledstvo, so po vrsti, kakor jih jaz imenujem, ti-le:

- a) α) Tadej grof Dzieduszycki, sin zakonskih Kazimera grofa Dzieduszyckega in Roze Matkowske;
- β) njegovi moški, iz zakona z mojo hčerjo Anorojeni potomci po starosti vej;
- γ) ko odmró moški potomci v vseh vejah tega rodú, prejde fidejkomis na hčere prej umrlih moških potomcev poslednjega fidejkomisnega posestnika in po teh na njih zakonske moške potomce; ako bi takih hčerá ne bilo, na lastne hčere poslednjega fidejkomisnega posestnika in po

njih na njih zakonske moške potomce. Ako je fidejkomis na ta način prešel v posest moškega potomstva bodisi hčere prej umrlih moških potomcev poslednjega fidejkomisnega posestnika, bodisi njegove lastne hčere, izključene so ostale vnukinje, pravnukinje in oziroma hčere poslednjega fidejkomisnega posestnika, in pa njih morebitno moško potomstvo od nasledstva v fidejkomisu;

δ) ko odmró moški potomci tiste vnukinje, pravnukinje, oziroma hčere poslednjega fidejkomisnega posestnika, iz katere je bilo to potomstvo rojeno, prejde fidejkomis na mojo iz zakona Tadeja grofa Dzieduszyckega z mojo hčerjo Ano rojeno vnukinjo Rozo Marijo Romano Klementino grofinjo Dzieduszycko in nje moške potomce. Na njo prejde fidejkomis naravnost tedaj, kadar po odmrlem rodu β) ni nobenega odvetka (potomca), ki bi bil poklican v nasledstvo fidejkomisa;

ε) ko odmró moški potomci moje vnukinje Roze Marije Romane Klementine, prejde fidejkomis na mojo iz istega zakona s Tadejem grofom Dzieduszyckim rojeno drugo vnukinjo Klementino Marijo grofinjo Dzieduszycko in njene moške potomce;

ζ) ko odmré to potomstvo, prejde fidejkomis na moje mlajše vnukinje, ki bi se še vtegnile poroditi iz zakona Tadeja grofa Dzieduszyckega z mojo hčerjo Ano, in pa njih moško potomstvo po starosti vej.

Ako bi Tadej grof Dzieduszycki ali moja hči Ana grofinja Dzieduszycka vnovič stopila v zakon ter zapustila kaj otrok iz drugega zakona, imajo ti otroci isto pravico nasledstva kakor otroci iz prvega zakona, in to takó, da sinovi iz drugega zakona prihajajo neposredno za sinovi iz prvega zakona in hčere iz drugega zakona neposredno za hčerami iz prvega zakona kot toliko mlajših vej, kolikor jih je.

b) Ko odmró vsi vpravičenci do nasledstva iz rodu Tadeja grofa Dzieduszyckega in moje hčere Ane grofinje Dzieduszycke, pride v nasledstvo moja še neporočena hči Marija grofinja Dzieduszycka in njeno moško potomstvo.

Ako bi v vseh vejah rodú moje hčere Marije grofinje Dzieduszycke ne bilo nikakega do nasledstva vpravičenega moškega potomca, prejde fidejkomis

c) na mojo z Witoldom knezom Czartoryskim omoženo hčer Hedvigo Heleno Valentino in njeno moško potomstvo in, ko to potomstvo odmré,

d) na mojo hčer Klementino, omoženo grofinjo Szembek, in na njeno moško potomstvo.

Ako bi v vseh vejah rodú moje hčere Klementine, omožene grofinje Szembek, ne bilo nikakega, do nasledstva vpravičenega moškega potomca, pozivljam v nasledstvo v fidejkomisu kot rodovne glavarje po vrsti, kakor jih tukaj-le navajam, in pa njih moško potomstvo:

e) Adama grofa Dzieduszyckega, sina Stanislava grofa Dzieduszyckega iz zakona sè Sofijo Morawsko, in vnuka Kazimera grofa Dzieduszyckega iz zakona z Rozo Matkowsko;

f) Stanislava grofa Dzieduszyckega, sina Edmunda grofa Dzieduszyckega;

g) Vojteha grofa Dzieduszyckega, sina Vladislava grofa Dzieduszyckega;

h) Avgusta grofa Dzieduszyckega, sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

i) Karola grofa Dzieduszyckega, drugega sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

k) Ksaverja grofa Dzieduszyckega, tretjega sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

l) Tomaža grofa Dzieduszyckega, četrtega sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

m) Mavricija grofa Dzieduszyckega, petega sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

n) Andreja grofa Dzieduszyckega, šestega sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

o) Klementa grofa Dzieduszyckega, sedmega sina Mavricija grofa Dzieduszyckega;

p) Mihaela grofa Dzieduszyckega, sina Eduvarda grofa Dzieduszyckega iz zakona z Jožefo grofinjo Łoś.

Vsak posestnik fidejkomisa, čegar rodovinsko imé ni Dzieduszycki, ima dolžnost, pri Njegovem Veličanstvu prositi za dovolilo, da smé svojemu rodovinskemu imenu pridejati imé Dzieduszycki, in kadar dobí Najviše dovolilo za to, mora imé Dzieduszycki pristavljati svojemu imenu, na primer „Szembek-Dzieduszycki“.

Člen IV.

Vrsta, v kateri so v spredaj stojećem členu imenovani rodovi, določuje ob enem tudi red, po

katerem naj prihajajo v posest fidejkomisa, také da kesneje imenovani rod pride do nasledstva še le tedaj, kadar ni v vseh prej imenovanih rodovih več nobenega do nasledstva vpravičenega potomca.

V enem in istem rodu naj se nasledstvo vrši po načelih naslednega redu prvorojenstva v veji, potemtakem prihaja naj mlajša, in sicer vselej najbliža mlajša veja v fidejkomis še le tedaj, ko odmrè starejša veja, tako da se morajo sestre in bratje vsakočasnega fidejkomisnega posestnika umakniti njegovim potomcem.

Z moškimi potomci je razumevati: potomce moškega spola, ki so z dotičnim začetnikom rodu, oziroma z dotično začetnico rodú spojeni po nepretrganem moškem rodosledstvu (filijaciji); potemtakem so po tém izključeni ne samó potomci ženskega spola, ampak tudi moški zarojenci ženskega potomstva.

Kadar bi se dvojilo, kateri je med rojenci, porajenimi ob istem času (dvojčki, trojčki), prvorojenec in potemtakem poklican v nasledstvo v fidejkomisu, tedaj odločuje žreb.

Člen V.

Od nasledstva v fidejkomisu izločujem:

a) nezakonske otroke, če tudi se kesneje pozakonijo, in pa njih potomstvo;

b) posinovljene otroke;

c) osebe, katere zastran duševnih bolezni sodišče dene pod varstvo;

d) osebe, katerim je sodišče zastran zapravljivosti odvzelo samosvojnost;

e) vsakega, ki je bil po pravnomočni sodni razsodbi spoznan kriv lahkomišljene ali zadolžene krive;

f) vsakega, ki ne spoznava katoliške vére;

g) vsakega, ki je bil zastran dejanja, katero zakon oznamenja za zločinstvo, po pravnomočni razsodbi državnega sodišča spoznan kriv, ako fidejkomisni svèt, kateri mora, izključivši pravno pot, o tem dokončno sklepati, to dejanje proglasi za sramotilno.

Ako za nasledstvo v fidejkomisu poklicana oseba opravi vérske redovne obljube, če tudi samó neslovesne, velja to za odpoved pravici nasledstva ter provzroči izgubo té pravice.

Člen VI.

Če je posestnik fidejkomisa bil zastran dejanja, katero zakon oznamenja za zločinstvo, po pravnomočni razsodbi državnega sodišča spoznan kriv, in če je fidejkomisni svèt, kateri mora, izključivši pravno pot, dokončno o tem sklepati, to dejanje proglasil za sramotilno, potem, če je taisti zastran lahkomišljene ali zadolžene krive po pravnomočni sodni razsodbi bil spoznan kriv, ali če bi popustil katoliško véro, izgubi fidejkomis.

Taisti pak ne izgubi fidejkomisa tedaj, kadar bi ga zastran duševne bolezni ali zastran zapravljivosti sodišče dejalo pod varstvo.

Posestnik fidejkomisa, ki bi opravil vérske redovne obljube, če tudi samó neslovesne, šteje se, da se je odpovedal, in izgubi kot tak fidejkomis.

Člen VII.

Tisti, kateri je po členu V. izločen od nasledstva v fidejkomisu, in pa fidejkomisni posestnik, kateri je po členu VI. fidejkomis izgubil, šteje se kakor da bi sploh ne živel.

V tem slučaju pride v posest fidejkomisa tista oseba, katera bi bila v nasledstvo poklicana, kadar bi umrl od nasledstva izločeni pričakovalec ali posest izgublajoči fidejkomisni posestnik.

Ako bi se pak nasledniku, po zmislu določil člena V., lit. c), d), e) in f) izključenemu od nasledstva, ali pa fidejkomisnemu posestniku, kateri je fidejkomis izgubil po zmislu člena VI., ker je popustil katoliško véro, kesneje rodil za nasledstvo sposoben potómeč, stopi ta kesneje rojeni potomeč precej z rojstvom v svojo nasledno pravico in tisti, kateri bi bil med tem došel v posest fidejkomisa, mora mu jo odstopiti.

Kesneje rojeno potomstvo fidejkomisnega posestnika, ki je po zmislu člena VI. izgubil posest fidejkomisa vsled kakega zločinstva, izključeno je od nasledstva.

Člen VIII.

Pri sodnem popisu fidejkomisnega inventarja, kateremu je v podstavo s kraja v členu I. podani spisak, naj se po mogočnosti rabijo izvršene sodne cenitve nepremične imovine, in gledé na naravo-

slovne zbirke muzeja grofov Dzieduszyckich se je omejiti na to, da se obstoječi zaznamki zbirek primerjajo z resničnim staležem zbirek, potem da se pomnožki in nedostatki v enem izvodu zabeležijo in da se takó dopolnjeni izvod priloži kot celovit del glavnemu inventarju.

Kar se tiče zavarovanja fidejkomisne imovine, njenega obremenila, njene razdolžbe ali dopolnitve in vseh drugih, v ti listini ne izrekoma navedenih razmer, veljajo naj vsakočasni zakoniti predpisi.

Ako bi med novim fidejkomisnim posestnikom in med dediči njegovega prednjika nastali zastran zmanjšave ali pomnožbe osnovne imovine kaki spori, poskusi naj jih fidejkomisni svét poravnati z lepa s pogodbo med vdeleženci ter naj o uspehih svojega truda poroča sodišču.

Člen IX.

S fidejkomisom zedinjeni naravoznanski muzej grofov Dzieduszyckich naj se razteza na vse predmete po nekedanjih poljskih deželah v naravoznanskem, etnografičnem in antropologičnem oziru.

Ta muzej se mora v redu vzdrževati, dopolnjevati in primerno pomnoževati, in vsak teden mora nekaj dni biti dovoljen občinstvu prost vstop vânj.

V neposredno vodstvo naj se vselej pokliče kak znanstveno omikan ravnatelj, kateremu se pridodajo potrebni pomočniki in pazniki. Najviše vodstvo ima fidejkomisni posestnik, a fidejkomisnemu svétu pristoji nadzorna pravica.

Nepremičnost št. 39. v notranjem mestu v Leovu bodi vselej pritiklina tega muzeja.

Člen X.

V založbo vseh stroškov, združenih z vzdrževanjem, pomnoževanjem, z izdavanjem katalogov in pa drugačnim znanstvenim upotrebljanjem muzejskih zbirek, potem z vzdrževanjem osebja in z vzdrževanjem hišne nepremičnosti, določujem iz dohodkov fidejkomisne imovine vsako leto vsoto 12.000 gl. avstrijske vrednote.

Jaz kot ustanovitelj fidejkomisa si pridržujem takó glede vsote, ki jo je uporabljati v té namene, kakor tudi o njeni uporabi polno prostost, ne da bi bil zavezan polagati račun.

Moji nasledniki pak imajo dolžnost, vsoto letne dotacije za 12.000 gl. polagati naprej v trimesečnih obrokih vselej pri tistem pokladišču, katero za to določi fidejkomisni svét po nasvetu fidejkomisnega posestnika.

Določiti način, kako naj se uporabljajo in na dotično pokladišče v izplačilo nakazujejo položeni zneski za namene, povedane tu gori, to pristoji samó in edino fidejkomisnemu posestniku. Zató pa je ta dolžan, da konci vsakega leta v redu potrjen račun, kateri dokazuje uporabo dotacije za zgoraj oznamene namene, predlaga fidejkomisnemu svetu, kateri o tem daje ali pa odreka odvežilo.

Dobivši odvežilo, izkazati se mora posestnik fidejkomisa ž njim pred sodiščem.

Letni končni račun je treba tiskanega dajati na obče znanje.

Člen XI.

Počenši z letom 1916. naj se napravi ločen, za muzej namenjen dotacijski zaklad z letnim prispevanjem 600 gl. avstrijske vrednote iz dohodkov fidejkomisne imovine.

Letni prispevek 600 gl. avstrijske vrednote naj posestnik fidejkomisa plača prvič do konca junija leta 1916. ter naj ga na to vsakega naslednjega leta do tega dné položi pri sodišču, kjer mora biti koristno naložen.

Obresti se pribijejo glavnici in ta dotacijski zaklad naj se zbira dotle, dokler se ne nabere vsota 300.000 gl. avstrijske vrednote.

S tem časom počenši neha nadaljno prispevanje tako letne, za vzdrževanje muzeja namenjene dotacijske vsote za 12.000 gl., kakor tudi za napravo dotacijskega zaklada zavkazanega letnega prispevka po 600 gl., in na to se bodo obresti nabranega dotacijskega zaklada uporabljale za namene muzeja, navedene v spredaj stojećem členu.

Člen XII.

Iz dohodkov fidejkomisne imovine naj prejemljejo:

a) moja s Tadejem grofom Dzieduszyckim omožena hči Ana pet šestin preračunjenega čistega dohoda tako, kakor je spodaj povedano, odbivši do smrtne rente;

b) moja soproga Alfonza rojena grofinja Miacyńska za slučaj, da postane vdova, letno dosmrtno rento 5000 gl. avstrijske vrednote brez vsega omejitja;

c) tisti, ki je bil po določilih člena V. lit. c), d), e), f), g) izključen od nasledstva v fidejkomisu ali se je, opravičivši redovne obljube, odrekel pravici do nasledstva, ali je pa vsled določil člena VI. izgubil posest fidejkomisa, letno dosmrtno rento 2000 gl. avstrijske vrednote;

d) vdova posestnika fidejkomisa za dobo svojega vdovstva letno dosmrtno rento 2000 gl. avstrijske vrednote.

Moja hči Ana, kateri je zagotovljena pravica, prejemati pet šestin čistega dohoda, ne bo prejemala nobene vdovske rente.

e) Bratje posestnika fidejkomisa letno rento 1200 gl., toda samo za dobo do dokončane 24. leta življenja;

f) sestre posestnika fidejkomisa do svoje omočitve letno rento 800 gl. avstrijske vrednote.

Znesek prejemkov, določenih pod c) do f), kateri se ne pokrije iz dohodkov apanaškega zaklada (člen XIII.), ne sme pak presegati petine čistega dohoda fidejkomisne imovine. Ako bi ta del ne zadostoval, zadene vsakega vpravičenca do prejemkov primeren utržek. Za prvih trideset let po času, ko zadobi pričujoči fidejkomis Najviše potrdilo, služi naj v preračun petine čistega dohoda po fidejkomisnem inventarju določena vrednost fidejkomisne imovine, obrestovana s štirimi odstotki.

Razdolžilni obroki vzprijetih dolgov in pa letni prispevki za muzej in posamezne zaklade treba je odbiti pri ovedovanju čistega dohoda.

Čisti dohod bo preračunjeval fidejkomisni svet in posledek računa dajal na znanje sodišču. Po preteku vsakih 30 let naj opravi fidejkomisni svet nov preračun čistega dohoda, ki bo potem mero-dajen za naslednjih 30 let. (Člen XVII.).

Člen XIII.

Počenši z letom 1916. naj se napravi poseben apanaški zaklad do največinskega zneska enega milijona goldinarjev avstrijske vrednote.

V ta namen naj se vsako leto, in sicer prvič do konca junija 1916. leta in na to vsako naslednje leto do tega dneva iz dohodkov fidejkomisne imovine polaga pri sodišču ter nalaga koristonosno znesek 1000 gl. avstrijske vrednote tako dolgó, dokler se ne nabere vsota enega milijona goldinarjev avstrijske vrednote.

Ko bo ta vsota nabrana, neha nadaljno prispevanje, ter oživi vróvič samo tedaj, kadar bi se morda ta vsota po kakih izgubah zmanjšala, in na takó dolgo, dokler se izguba zopet ne dopolni.

Tekoče obresti je v prvih dvajsetih letih pri-bijati glavnici.

Počenši s 1. dném januarja 1936. leta naj se iz tekočih obresti takó napravljenega zaklada plačujejo apanaže, in je iz dohodkov ostale fidejkomisne imovine plačevati samó, kar še manjka, da se dopolnijo v spredaj stojećem členu določeni apanažni zneski.

Ako v kakem upravnem letu apanažni zneski ne dospó v plačilo in tako ostanejo vse letne obresti zaklada proste, pribijejo naj se po doteku upravnega leta letne obresti k glavnici, če zaklad po svoji vrednosti znaša konci upravnega leta manj kakor en milijon goldinarjev, sicer pa, če ta zaklad znaša največinski znesek enega milijona, naj pripadejo kot svoboden fidejkomisni dohodek preteklega upravnega leta posestniku fidejkomisa, oziroma, če se je v preteklem upravnem letu posest izpremenila, razdelijo naj se med prednjikom, oziroma njegovimi dediči in pa naslednikom v fidejkomisu po meri časa, katerega je v dotičnem upravnem letu trajala fidejkomisna posest prvega in drugega.

Ako se v kakem upravnem letu po obračunu apanažnih zneskov, ki so dospeli v plačilo v tem letu, pokaže kak prebitek obresti, uporabiti je prebitek po izteku upravnega leta takó-le:

Pribiti ga je zakladni glavnici, ako zaklad po svoji vrednosti znaša konci upravnega leta manj kakor 100.000 gl.

Ako pak znaša zaklad v tistem času več kakor 100.000 gl., pa manj kakor en milijon goldinarjev, pribiti je zakladni glavnici od prebitka samó delni znesek, ki je potreben za dopolnilo na največinski znesek enega milijona, in vsakakor ne več kakor polovico prebitka, ostanek pak je razdeliti med tiste osebe, ki so v dotičnem upravnem letu prejemale apanaže, in sicer po razmerju apanažnih zneskov.

Ako je zaklad v navedenem času dosegel največinski znesek enega milijona goldinarjev, razdeliti je ves letni prebitek po razmerju med zgoraj navedene osebe.

Ako bi kaka za prejem prebitka vpravičena oseba med tem umrla, spada na njo pripadajoči delež k zapuščini umrle osebe.

Osebe, ki so bile po določilu lit. g) v členu V. izključene od nasledstva v fidejkomisu ali so pa po členu VI., odstavku 1. izgubile posest fidejkomisa ter prejemajo kako apanažo po lit. c) člena XII., nimajo nikedar pravice do prebitka obresti.

Člen XIV.

Prav tako naj se počenši z letom 1916. napravi ločen fidejkomisni pričuveni zaklad do največinskega zneska enega milijona goldinarjev avstrijske vrednote v dveh oddelkih po 500.000 gl. avstrijske vrednote.

V ta namen je posestnik fidejkomisa dolžan, vsako leto in sicer prvič do konca junija meseca leta 1916., na tó pa do istega dné vsakega nastopnega leta, polagati pri sodišču znesek 1000 gl. avstrijske vrednote, katerega je treba koristonosno naložiti.

Od pričuvenega zaklada pripadajočih obresti ne sme posestnik fidejkomisa potegniti dotlé, ampak taiste se morajo priklopiti glavnici in koristonosno nalagati tako dolgo, dokler se ne nabere vsota 500.000 gl. kot prvi oddelek določenega največinskega zneska. Ko bo ta vsota nabrana, začel bo posestnik fidejkomisa prejemati obresti od nje.

Zavkazano prispevanje letnih 1000 gl. avstrijske vrednote se mora vendar enako nadaljevati dotlé, dokler se, vštévajoč obresti, ki jih je prilagati glavnici, vnovič ne nabere vsota 500.000 gl. avstrijske vrednote kot drugi oddelek določenega največinskega zneska.

Ko bo ta druga vsota 500.000 gl. avstrijske vrednote nabrana, začel bo posestnik fidejkomisa prejemati obresti od nje, in nadaljno prispevanje neha. Samó kadar bi se vsota vsega fidejkomisnega pričuvenega zaklada zmanjšala po kakih izgubah, oživi prispevanje na toliko časa, dokler se izguba ne dopolni.

Člen XV.

Ustanavlja se fidejkomisni svét, kateri je poklican za varstvo tistih pravic, ki mu jih izrekoma odkazujem s pričujočo listino, in kateri bo v tem oziru podvržen sodišču, poklicanemu, da pazi na pričujoči fidejkomis.

Fidejkomisni svét bo iz treh udov, od katerih bo imel vsak po enega namestnika.

Prve ude in njih namestnike bom imenoval jaz sam in jih dal sodišču na znanje, predloživši njih izrecfio, da volitev sprejmó.

Kesneje mora vsak ud sam imenovati svojega namestnika, kateri naj precej stopi na njegovo mesto, ko njega zmanjka.

Vendar more, kadar bi kak ud ali njegov namestnik bila časno ovirana, vsakega uda zastopati kateri koli namestnik.

Fidejkomisnemu svétu predseduje po letih najstarejši ud, kateri ima pravico, sklicavati fidejkomisni svét in eventualno namestnike, in katerega je treba imenoma naznaniti sodišču.

Ako zmanjka kakega namestnika, mora ud, po katerem je bil ta namestnik imenovan, nemudoma imenovati novega namestnika.

Ako bi se pak primerilo, da zmanjka kakega uda, kateri ravno nima namestnika, volijo in imenujejo naj manjkajočega uda ostali udje.

Imenovanje namestnika pak je vsakakor pridržano novo imenovanemu udu.

Posestnik fidejkomisa je dolžan vsak krat, kadar zmanjka ali kakega uda fidejkomisnega sveta ali pa kakega namestnika, to nemudoma dati na znanje sodišču.

Nov ud fidejkomisnega sveta in pa nov namestnik se mora imenovati najkasneje v šestdesetih dneh, računéč od dné, katerega ga je zmanjkalo, in v istem času mora tudi na novo vstopajoči ali novo imenovani ud fidejkomisnega sveta imenovati svojega namestnika.

Ako bi se ta rok zamudil in bi tudi sodni opomin in pa določba novega neprestopnega roka bila brez uspeha, bode sodišče najbliže znane in v želji bivajoče čakalce fidejkomisa povabilo na narok, da izvolé manjkajočega uda fidejkomisnega sveta, oziroma namestnika, in tisto osebo imenovalo za uda, oziroma namestnika, na katero pade večina glasov došlih čakalcev.

Da bo kedó sposoben za službo uda fidejkomisnega sveta ali namestnika, zahtevam, da je dokončal trideseto leto življenja, da v deželi prebiva, da je neomadeževanega življenja in da sám v redu upravlja svojo imovino.

Imenovani udje in njih namestniki se morajo sodišču naznaniti, predloživši njih izjavo, da sprejmejo naloženo jim službo.

To naznanilo odpade, kadar po volitvi čakalcev imenuje ude, oziroma namestnike sodišče, toda tudi od teh je zahtevati izjavo, da sprejmejo naloženo jim službo.

Fidejkomisni svet je dolžan, imenovati sodišču skupnega zastopnika, ki ima pravico, prejemati sodne spise.

Člen XVI.

Fidejkomisni svet naj se na leto vsaj enkrat, sicer pa po tolikokrat sklicuje v redovito sejo, kolikor to zahtevajo opravila. Sejo sklicuje najstarejši ud, kateremu je izročeno predsedstvo (člen XV.); kadar bi pak ta bil oviran ali kadar bi sklic zamudil, sklicujeta sejo oba ostala uda.

Za sklepanje je potrebna navzočnost treh udov ali namestnikov. Namestnike pak je moči privzemati samó tedaj, kadar je o kakem udu znano, da je zadržan, ali kadar sklic ni imel uspeha. Sklepa se z večino glasov.

Fidejkomisnemu svetu se morajo povrniti ž njegovim službovanjem združeni gotovi stroški, kateri naj bolé posestnika fidejkomisa.

Posebna dolžnost fidejkomisnega sveta je, paziti na to, da se gozdi ne rabijo črez méro, da se poslopja vzdržujejo v dobrem stanju in da se sploh snov fidejkomisa kako ne poškoduje, nadalje na to, da posestnik fidejkomisa natančno izpolnjuje svoje dolžnosti gledé naravoznanskega muzeja grofov Dzieduszyckih, in pa napósled, da redoma vplačuje razdolžilne obroke hipotečnih dolgov in da točno opravlja letne prispevke, namenjene za na pravo posameznih zakladov.

Ako opazi kako nedostatnost, dolžan je fidejkomisni svet, naznaniti jo sodišču ter prositi, da se odpravi, oziroma da se vkrenejo potrebna zagotovila.

Tudi je fidejkomisnega sveta dolžnost, dajati vsak čas sodišču svoje mnenje, katero bi to od nje ga zahtevalo.

Fidejkomisni svet ima pravico, biti navzočen pri določevanju inventarja in pri sodni ceditvi za namene zakonito zapuščene zadolžbe fidejkomisne imovine ter tam delati svoje opomnje.

Kadar bi bil tisti, ki je v nasledstvo v fidejkomisu poklican, ali pa posestnik fidejkomisa spoznan po pravnomočni razsodbi državnega sodišča kriv dejanja, katero zakon oznamenja za hudodelstvo, mora fidejkomisni svet v šestdesetih dneh potém, ko to izvé, sklepati o tem, ali je storjeno dejanje sramotilno in ali naj mu bo posledek izključba od nasledstva ali izguba fidejkomisa; svoj sklep mora naznanjati sodišču.

Ako ne bi sodišče samo izrekoma fidejkomisnemu svetu poverilo opravila kuratorja v zastopanje fidejkomisa in potomstva, bode se fidejkomisni svet vselej sporazumeval s kuratorjem, katerega sodišče postavi posebe.

Člen XVII.

Vsak krat, kadar je treba obnoviti v členu XII. zavkazani preračun čistega dohodka fidejkomisne imovine, mora fidejkomisni svet doprašati tri veščake, katere izvoli po svoji volji, in pa posestnika fidejkomisa, in na to naj, izključivši pravno pot, na podstavi poslednjega fidejkomisnega inventarja in pa z ozirom na denarno vrednost in poprečno obrestno stopinjo donosa od kmetijskih in gozdarskih nepremičnosti ob dotičnem času določi čisti dohod fidejkomisne imovine, za tem pa petino, do katere sméjo segati prejemki družinskih udov, ki imajo pravico do apanaže.

V dohod se obresti fidejkomisnega pričuvnega zaklada, zavkazanega v členu XIV., vračunajo še le tedaj, kadar jih bo posestnik fidejkomisa že prejemal. Obresti od dotacijskega zaklada, zavkazanega za muzej v členu XI., in pa od apanažnega zaklada, zavkazanega v členu XIII., ne morejo se vračunjati v dohod.

Po fidejkomisnem svetu opravljeni preračun je treba dati na znanje sodišču.

Ob izrednih neizrednih, katere bi provzročile znatno zmanjšavo dohoda, ima posestnik fidejkomisa pravico, tudi pred iztekom tridesetletne dobe prositi,

da se napravi nov preračun čistega dohoda, kar naj se, ako se potreba dokaže, brez zadržka dovoli in opravi takó, kakor je predpisano.

Ta preračun naj na tó ostane v veljavi do bližnjega konca tridesetletne dobe, ako fidejkomisni svet ne omeji njegove veljave na krajši čas.

Člen XVIII.

Fidejkomisna imovina se ne smé niti razdeliti, niti popolnoma ali deloma prodati, niti drugači zadolžiti, kakor to dovoljujejo zakoni in pa pričujoča ustanovilna listina.

Taista se ne smé vračunjati niti v dedinski, niti v dolžni del, ter je prosta od vsake tirjatve dolžnega dela.

Fidejkomisne imovine sedaj se držeča realna bremena in nje se držeče hipotečne dolgove je odplačevati redoma po obstoječih dolgovnih razmerah.

Za namene zadolžbe se ne morejo vračunjati v vrednost fidejkomisa niti v Levovu v notranjem mestu pod št. 39. ležeča nepremičnost, niti zbirke naravoznanskega muzeja grofov Dzieduszyckih, niti napósled dotacijski zaklad muzeja, niti apanažni zaklad.

Levovska nepremičnost se po odplačilu dolga, ki se je sedaj drži, ne more več zadolžiti.

Člen XIX.

Posestnik fidejkomisa ima tudi pravico, potegovati od fidejkomisnega pričuvnega zaklada, ki se bo nabiral po zmislu člena XIV., zakonito dovoljeni del, katerega je po tem po zavkazu zakona vračati, s tem razločkom, da je ob povračilu zneska, ki se je odvezl onemu delu fidejkomisnega pričuvnega zaklada, od katerega posestnik fidejkomisa še ne prejemlje obresti, vplačati tudi obresti.

Člen XX.

Ako bi se po splošnem zakonu razveljavile fidejkomisne posesti in bi pričujoči fidejkomis zadel ista usoda, ostane naravoznanski muzej grofov Dzieduszyckih še v veljavi kot ustanova, na katero naj potem prejde last vseh zbirek nepremičnosti, ležeče v Levovu, v notranjem mestu pod št. 39., in pa vseh muzeju služečih opravnih predmetov, kakor tudi dotacijski zaklad, ki bi se že nabral po ukazilu člena XI.

(Slovenisch.)

Ta ustanova zadobi ob enem v členu X. in XI. vrejene pravice do prejemanja letne dotacijske vsote 12.000 gl. in do letnega prispevka 600 gl., ki je zavkazan za napravo dotacijskega zaklada; te pravice je treba v redu zavarovati.

Organizacijo te ustanove naj določi, doprašvši poslednjega poseselnika fidejkomisa, najviši ob tistem času obstoječi znanstveni zavod, ki rabi poljski jezik.

Ako bi pak vsi po meni poklicani rodovi odmrli in bi ne bilo nikogar, ki bi imel pravico do nasledstva v fidejkomisu, prejde vsa fidejkomisna imovina na ustanovo naravoznanskega muzeja grofov Dzieduszyckih, s katerim pak je v tem slučaju združiti učilišče ali znanstven zavod, ki se na novo ustanovi in kateri bo posvečen naravoznanskim študijam.

Tudi organizacijo ustanove in tega zavoda, ki naj se združi z njo, naj določi najviši ob tistem času obstoječi znanstveni zavod, ki rabi poljski jezik.

Člen XXI.

Pričujoči družinski fidejkomis grofov Dzieduszyckih se v vseh rečeh, ki se ga tičejo, stavi pod c. k. deželno sodišče v Levovu.

Člen XXII.

Jaz dovoljujem, da se pričujoča ustanovilna listina vpiše v zemljiške knjige in da se na podstavi tega pri imovini in dolgovih vseh v členu I. pod a) in b) navedenih posestev, tamkaj pod c) navedenih zemljišč in v Levovu v notranjem mestu pod št. 39. ležeče nepremičnosti zabeleži v dotičnih zemljiško-knjižnih vložkih fidejkomisna vez, da so namreč vse te nepremičnine odmenjene družinskemu fidejkomisu grofov Dzieduszyckih ter zavezane določilom pričujoče ustanovilne listine.

Tudi dovoljujem, da se prav tako zabeleži fidejkomisna vez pri pravici, navedeni v členu I. pod b) in za me zavarovani v dolgovih posestva Cieszacin mały ali Cieszacinek v zemljiškoknjižnem vložku št. 66., p. 8. in 15. zemljiške knjige c. k. przemyslskega okrožnega sodišča.

Pričujočo ustanovilno listino podpisujem svojo ročno pred pričami v, dné

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane

izhaja v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26, tudi leta 1894. v nemškem, italijanskem, češkem, poljskem, maloruskem, slovenskem, hrvaškem in rumunskem jeziku.

Naročnina Državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za vse leto 1894. za en izvod — bodi, da se hodi ponj ali da se pošilja poštne prosto — 3 gl.

Naročevati se je v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice, kjer si je moči naročiti tudi posamezne letnike in kose.

Kadar kedó kupi Državnega zakonika eno celo desetletje ali še več desetletij na enkrat, tedaj stane v nemški izdaji:

Desetletje od l. 1849. vštévši do l. 1858.	25 gl.	Desetletje od l. 1869. vštévši do l. 1878.	16 gl.
" " " 1859. " " " 1868.	12 " "	" " " 1879. " " " 1888.	20 " "
Vsa štiri desetletja od l. 1849. vštévši do l. 1888. pa stanejo			

60 gl.

V izdajah drugih jezikov stane:

Desetletje od l. 1870. vštévši do l. 1879.	16 gl.	Desetletje od l. 1880. vštévši do l. 1889. "	20 gl.
Desetletji od l. 1870. vštévši do l. 1889. pa staneta			

30 gl.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo počenši z letom 1894. po teh-le cénah:

Letnik 1849. za	2 gl. 10 kr.	Letnik 1864. za	1 gl. 40 kr.	Letnik 1879. za	2 gl. 30 kr.
" 1850. "	25 "	" 1865. "	20 "	" 1880. "	20 "
" 1851. "	30 "	" 1866. "	20 "	" 1881. "	20 "
" 1852. "	60 "	" 1867. "	— "	" 1882. "	— "
" 1853. "	15 "	" 1868. "	— "	" 1883. "	50 "
" 1854. "	20 "	" 1869. "	— "	" 1884. "	50 "
" 1855. "	35 "	" 1870. "	40 "	" 1885. "	80 "
" 1856. "	45 "	" 1871. "	20 "	" 1886. "	30 "
" 1857. "	85 "	" 1872. "	20 "	" 1887. "	50 "
" 1858. "	40 "	" 1873. "	30 "	" 1888. "	20 "
" 1859. "	— "	" 1874. "	30 "	" 1889. "	— "
" 1860. "	70 "	" 1875. "	— "	" 1890. "	70 "
" 1861. "	50 "	" 1876. "	50 "	" 1891. "	— "
" 1862. "	40 "	" 1877. "	— "	" 1892. "	— "
" 1863. "	40 "	" 1878. "	30 "	" 1893. "	— "

Letnik 1893. se bo dobival še le potem, ko se izdasta tudi kazali k ti jezikovni izdaji.

Letniki 1870. vštévši do 1893. v ostalih sedmih jezikovnih izdajah se dobivajo po tisti céní, kakor dotični letniki v nemški izdaji.

NB. Tisti kosi Državnega zakonika, kateri naročniku celó niso došli ali pa so mu došli nedostatno, naj se reklamirajo (poglašajo) najdalje v štirih tédnih.

Kadar ta rok izteče, tedaj se bodo kosi Državnega zakonika izročevali samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 1 kr.).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki počenši od l. 1849. do 1893., v ostalih sedmih jezikovnih izdajah pa vsi letniki od leta 1870. vštévši do 1893. popolnoma dopolnjeni, more se ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 1 kr.) dobivati počenši z letom 1894. iz založbe c. k. dvorne in državne tiskarnice, ter je potemtakem vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) Državne zakonike, in vsak si more sestaviti iz vseh letnikov tisto gradivo, katero ga seosebno zanima.